

Dwujęzyczność w teorii i praktyce

wybór literatury ze zbiorów Biblioteki Pedagogicznej w Siedlcach za lata 2005-2025

Książki

1. Baumgartner Bogumiła, *Przeżyć dwujęzyczność : jak wychowywać dziecko dwujęzycznie*. Gdańsk 2008.
2. Błasiak-Tytuła Marzena, Orłowska-Popek Zdzisława, Siudak Anna (red.), *Neurologopedia. T. 2, Glottodydaktyka i logopedia z perspektywy neurobiologicznej*. Kraków 2018.
3. Cieszyńska-Rożek Jagoda, *Neurobiologiczne podstawy rozwoju poznawczego. Cz. 4, Język*. Kraków 2022.
4. Cieszyńska Jadwiga, *Powiedz mi co odczuwasz : ćwiczenia dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, z afazją oraz dla dzieci dwujęzycznych*. Kraków 2019.
5. Domagała Aneta, Urszula Mirecka Urszula (red.), *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. T. 1, Rozwój sprawności językowych : podstawowe problemy logopedyczne*. Gdańsk 2022.
6. Kuros-Kowalska Kamila, Loewe Iwona, Moćko Natalia (red.), *Dwujęzyczność, wielojęzyczność i wielokulturowość : edukacja i globalizacja*. Katowice 2017.
7. Marian Viorica, *Potęga języka : jak kody, którymi posługujemy się w myśleniu, mówieniu i życiu, zmieniają nasze umysły*. Kraków 2025.
8. Muszyńska Barbara, *Edukacja dwujęzyczna przez projektowanie : multialfabetyzacja przedmiotowo-językowa*. Warszawa 2024.
9. Orłowska-Popek Zdzisława, *Świat wokół mnie : czytanie ze zrozumieniem dla dzieci z zaburzeniami komunikacji językowej*. Kraków 2011.
10. Pearson Barbara Zurer, *Jak wychować dziecko dwujęzyczne : poradnik dla rodziców (i nie tylko)*. Poznań 2022.
11. Ratajczak Jagoda, *Języczni : co język robi naszej głowie*. Kraków 2020.
12. Rokita-Jaśkow Joanna, Król-Gierat Weronika (red.), *Wczesny start językowy : wybrane zagadnienia*. Kraków 2017.

13. Rokita-Jaśkow Joanna, *Moje dziecko uczy się języka obcego : najczęściej zadawane pytania*. Kraków 2010.
14. Wieszczyńska Ewa, *Wczesnoszkolna edukacja językowa a nauczanie czytania : program alfabetyzacji w języku niemieckim jako obcym na przykładzie wybranych metod i elementarzy*. Wrocław 2007.

Rozdziały z książek

1. Aleksandrovich Maria [i in.], *"To speak or not to speak, that is the question..." : dyskusja o wielojęzyczności i edukacji wielojęzycznej w Polsce* [w:] Inny : edukacja równościowa : tworzenie przestrzeni i warunków dla innego, pod red. Małgorzaty Obryckiej, Grzegorza Piekarskiego, Marty Anny Sałaty. Kraków : Impuls, 2020. - S. 105-122.
2. Błasiak-Tytuła Marzena, *Kształtowanie się i rozwój mowy dziecka dwujęzycznego* [w:] *Diagnoza i terapia w pracy logopedy i nauczyciela terapeuty : konteksty teoretyczne i praktyka*, pod red. Ewy Jeżewskiej-Krasnodębskiej, Barbary Skałbani. Kraków 2017, s. 247-256.
3. Borghese Anita, *Hurra, teraz polski! : kilka refleksji i pomysłów na rozwijanie mowy, myślenia i twórczego działania dzieci dwujęzycznych* [w:] *Nowe podejście w diagnozie i terapii logopedycznej - metoda krakowska*, pod red. Jagody Cieszyńskiej, Zdzisławy Orłowskiej-Popek, Marty Korendo. Kraków 2010, s. 208-218.
4. Cieszyńska-Rożek Jagoda, *Rozwój mowy w warunkach bilingwizmu* [w:] *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. T. 1, Rozwój sprawności językowych : podstawowe problemy logopedyczne*, pod red. Anety Domagały, Urszuli Mireckiej. Gdańsk 2022, s. 307-328.
5. Cieszyńska-Rożek Jagoda, *Rozwój systemu językowego dzieci bilingwalnych* [w:] *Logopedia międzykulturowa*, pod red. Ewy Czaplewskiej. Gdańsk 2018, s. 132-149.
6. Cieszyńska-Rożek Jagoda, *Metody badania językowego dzieci dwu- i wielojęzycznych* [w:] *Metodologia badań logopedycznych z perspektywy teorii i praktyki*, pod red. Stanisława Milewskiego, Katarzyny Kaczorowskiej-Bray. Gdańsk 2015, s. 65-73.

7. Cieszyńska-Rożek Jagoda, *Dwujęzyczność - rozumienie siebie jako Innego* [w:] Nowe podejście w diagnozie i terapii logopedycznej - metoda krakowska, pod red. Jagody Cieszyńskiej, Zdzisławy Orłowskiej-Popek, Marty Korendo. Kraków 2010, s. 18-36.
8. Hersztek Joanna, *Dwujęzyczność w przedszkolu - przyszłość w edukacji?* Wychowanie w Przedszkolu 2025, nr 5, s. 17-21.
9. Kamińska Krystyna, *Edukacja dwujęzyczna a zasób leksykalny dzieci w wieku przedszkolnym* [w:] *Rozwój i edukacja dziecka*, pod red. Sabiny Guz. Lublin 2005, s. 245-252.
10. Kotowicz Justyna, *Dwujęzyczność. Dwa języki mają wiele twarzy* [w:] *Język w biegu życia*, pod red. Marii Kielar-Turskiej, Stanisława Milewskiego. Gdańsk 2019, s. 486-512.
11. Kuros-Kowalska Kamila, *Diagnoza poziomu słownika dziecka dwujęzycznego w języku prymarnym i sekundarnym : studium przypadku* [w:] *Szkoła bez barier : o trudnościach w nauczaniu i uczeniu się*, pod red. Anny Guzy, Bernadety Niesporek-Szamburskiej, Małgorzaty Wójcik-Dudek. Katowice 2015, s.125-136.
12. Majewska-Tworek Anna, Tarkowski Zbigniew, *Terapia logopedyczna dziecka dwujęzycznego* [w:] *Metody terapii logopedycznej*, pod red. Anety Domagały, Urszuli Mireckiej. Lublin 2018, s. 261-286.
13. Mężyk Agata, Dorota Lipiec Dorota, *Strategie i zasady wychowania dwujęzycznego w świadomości rodziców* [w:] *Głos, język, komunikacja. T. 4 , Funkcjonowanie społeczne dzieci z problemami komunikacyjnymi*, pod red. Agnieszki Myszki, Katarzyny Ita Bienkowskiej, Izabeli Marczykowskiej. Rzeszów 2017, s. 40-52.
14. Miksa Waldemar, *Powszechna dwujęzyczność z językiem angielskim : pieśń przyszłości czy konieczność na tu i teraz?* [w:] *Pedagogika przedszkolna szansą na świadome budowanie potencjału dziecka*, pod red. Lidii Kataryńczuk-Mania, Marzenny Magdy-Adamowicz, Agnieszki Olczak. Toruń 2017. s. 160-169.
15. Młyński Rafał, *Terapia logopedyczna i wspomaganie edukacyjne dziecka dwujęzycznego z dysleksją (na przykładzie argentyńskiego ucznia w polskiej szkole)* / Rafał Młyński [w:] *Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 1*, pod red. Anny Guzy, Danuty Krzyżyk. Kielce, s. 152-160.

16. Reid Gavin, Dysleksja : podręcznik praktyka. Gdańsk 2018, s. 479-512 :
Wielojęzyczność – wyzwania i odpowiedzi.
17. Rocławska-Daniluk Małgorzata, *Logopedyczne aspekty edukacji dwujęzycznej* [w:]
Logopedia : wybrane aspekty historii, teorii i praktyki, pod red. Stanisława
Milewskiego, Katarzyny Kaczorowskiej-Bray. Gdańsk 2012. s. 202-208.
18. Zawichrowska Marta, *Współczesne trudności osób bilingwalnych : znaczenie
dwujęzyczności dla edukacji i rozwoju psychospołecznego dzieci i ich rodziców* [w:]
Dylematy współczesnych ludzi : radzenie sobie z wielością ról i zadań, pod red.
Hanny Liberskiej, Alicji Maliny, Doroty Suwalskiej-Barancewicz. Warszawa 2015,
s. 122-127.

Artykuły

1. Baumann Katarzyna, *Psychologiczne aspekty pracy z dzieckiem - emigrantem*. Cz. 2.
Edukacja i Dialog 2013, nr 1/2, s. 68-71.
2. Baumann Katarzyna, *Psychologiczne aspekty pracy z uczniem-emigrantem*.
Edukacja i Dialog 2012, nr 1/2, s. 38-41.
3. Bieniek-Pocielej Renata, *Mutyzm wybiórczy u dziecka dwujęzycznego : studium
przypadku*. Forum Logopedy 2019, lipiec/sierpień (nr 32), s. 55-60.
4. Błasiak-Tytuła Marzena, *Neurotypowy a zaburzony rozwój dzieci wychowywanych
w dwujęzyczności*. Forum Logopedy 2021, lipiec/sierpień (nr 44), s. 5-10.
5. Botwin Joanna, *Code-mixing - zakłócony proces komunikacji czy przejaw
funkcjonalnego użycia języka?* Język Polski w Szkole Podstawowej 2021/2022, nr 1,
s. 23-34.
6. Chyb-Winnicka Marta, *Mediacja tekstu w uczeniu się i nauczaniu języka polskiego
jako drugiego : poziom podstawowy*. Języki Obce w Szkole 2025, nr 3, s. 41-49.
7. Czajkowska-Kisil Małgorzata, *Dwujęzyczne nauczanie głuchych w Polsce*. Szkoła
Specjalna 2006, nr 4, s. 265-275.
8. Czapła Joanna, *Jak kształtować umiejętności językowe u podopiecznych
wielojęzycznych? - praktyczne wskazówki*. Forum Logopedy 2022, nr 50
(lipiec/sierpień), s. 5-10.
9. Czebiołko Anna, *Oddziały dwujęzyczne*. Dyrektor Szkoły 2025, nr 2, s. 46-50.

10. Dobkowska Joanna, *Koncepcja wspólnej podstawy biegłości językowej w rozwijaniu umiejętności argumentacyjnych dwujęzycznych uczniów Szkół Europejskich*. Kwartalnik Pedagogiczny 2020, nr 4, s. 23-36.
11. Falkiewicz-Szult Małgorzata, *Immersja czyli Zanurzenie w języku obcym : model organizacyjny do adaptacji bilingwalnego kształcenia w przedszkolu*. Bliżej Przedszkola. - 2011, nr 1, s. 34-37.
12. Falkiewicz-Szult Małgorzata, *Bilingwalna edukacja dzieci*. Wychowanie w Przedszkolu 2009, nr 6, s. 5-10.
13. Falkiewicz-Szult Małgorzata, *Dwujęzyczność dzieci*. Wychowanie w Przedszkolu 2008, nr 9, s. 24-31.
14. Golinowski Piotr, *Co daje szkole prowadzenie oddziałów dwujęzycznych? : wnioski z doświadczeń XVII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Warszawie*. Meritum. 2010, nr 1, s. 40-42.
15. Górna Hanna M., *Wspomaganie dwujęzyczności w przedszkolu*. Bliżej Przedszkola 2023, nr 4, s. 2-4.
16. Jastrzębska Lidia, *Dwujęzyczność w cenie*. Nowa Szkoła 2010, nr 3, s. 13-16.
17. Kaleta Włodzimierz, *Przyszłość kształcenia dwujęzycznego*. Dyrektor Szkoły 2017, nr 2, s. 20-22.
18. Krężalek Anna, *Kompetencja językowa osób jedno- i wielojęzycznych*. Języki Obce w Szkole 2008, nr 5, s. 14-18.
19. Kusz Ewa, *Pięć kroków do dwujęzyczności zamierzonej na lekcjach języka angielskiego w klasie czwartej (i nie tylko)*. Języki Obce w Szkole 2019, nr 5, s. 19-23.
20. Louw Robertus de, *Co każdy rodzic powinien wiedzieć o dwujęzycznym wychowaniu*. Wychowanie na co Dzień 2007, nr 4/5, s. 25-27.
21. Małachowska Ewa, *Diagnostyka osób funkcjonujących w różnych systemach językowych*. Forum Logopedy 2022, nr 50 (lipiec/sierpień), s. 11-15.
22. Michalik Mirosław [i in.], *Tempo artykulacji i tempo mówienia w dwujęzyczności równoczesnej niezrównoważonej : (na przykładzie wypowiedzi tworzonych przez dzieci flamandzko-polskojęzyczne)*. Język Polski 2019, nr 1, s. 26-37.
23. Młyński Rafał, *Procedury diagnostyczne dzieci dwujęzycznych*. Forum Logopedy 2021, lipiec/sierpień (nr 44), s. 30-36.

24. Nott-Bower Aneta, *Percepcja słuchowa w dwujęzyczności dzieci i dorosłych*. Forum Logopedy 2021, lipiec/sierpień (nr 44), s. 12-17.
25. Nowak Katarzyna, *Dwujęzyczność u dzieci : bogactwo, które warto pielęgnować*. Remedium 2019, nr 5, s. 5-7.
26. Nowak Katarzyna, *Dwujęzyczność u dzieci*. Remedium 2019, nr 3, s. 8-9.
27. Nowak Katarzyna, *Język jako system poznawczy w kontekście zjawiska dwujęzyczności u dzieci*. Remedium 2019, nr 4, s. 9-11.
28. Olczak Agnieszka, *Dwujęzyczność w przedszkolu*. Bliżej Przedszkola 2010, nr 12, s. 24-27.
29. Olpińska Magdalena, *Zagadnienia dwujęzyczności jako przedmiot badań glottodydaktycznych*. Meritum 2010, nr 1, s. 2-7.
30. Otwinowska-Kasztelaniec Agnieszka, *Wielojęzyczni uczniowie : gdzie jest ich miejsce w polskiej szkole?* Języki Obce w Szkole 2018, nr 3, s. 77-85.
31. Papuda-Dolińska Beata, *Język jako przestrzeń uczestnictwa : wspieranie uczniów z doświadczeniem migracji w projekcie "Szkoła dostępna dla wszystkich"*. Języki Obce w Szkole 2025, nr 3, s. 9-15.
32. Perkowska Monika, *Trudności psychologiczne w świecie dziecka dwujęzycznego*. Forum Logopedy 2021, lipiec/sierpień (nr 44), s. 62-66.
33. Pilarska Paulina, *Jak to jest z dwujęzycznością*. Psychologia w Szkole 2015, nr 4, s. 95-100.
34. Pułaczewska Hanna, *Nastawienia wychowawcze rodziców wobec przekazywania języka rodzimego na emigracji na przykładzie języka polskiego w Ratyzbonie*. Edukacja 2017, nr 4, strony 90-105.
35. Reneteau Justyna, *Bogactwo czy przeszkoda w rozwoju?* Forum Logopedy 2021, lipiec/sierpień (nr 44), s. 18-22.
36. Reneteau Justyna, *Najczęstsze pytania rodziców dzieci dwu- lub wielojęzycznych*. Forum Logopedy 2021, lipiec/sierpień (nr 44), s. 58-61
37. Reneteau Justyna, *Dwujęzyczność jako przyczyna opóźnienia rozwoju mowy?* Forum Logopedy 2018 marzec/kwiecień (nr 24), s. 42-44.
38. Reneteau Justyna, *Norma językowa w dwujęzyczności?* Forum Logopedy 2016, nr 15 (wrzesień/październik), s. 45-47.

39. Reneteau Justyna, *Dzień dobry czy bonjour?* Forum Logopedy 2015, nr 8 (lipiec/sierpień), s. 16-18.
40. Reneteau Justyna, *Jak badać dzieci dwujęzyczne?* Forum Logopedy 2015, nr 8 (lipiec/sierpień), s. 52-53.
41. Rocławska-Daniluk Małgorzata, *Dwujęzyczności nie należy się bać : logopedia wobec różnorodności językowej dzieci z doświadczeniem migracji.* Forum Logopedy 2025, nr 66, s. 10-16.
42. Roda-Sroka Magdalena, *Integrowanie czytania, pisania, mówienia i nauki słownictwa na zajęciach języka obcego.* Języki Obce w Szkole 2010, nr 5, s. 37-40.
43. Rokita-Jaśkow Joanna, *Czy nauczyciele języka obcego potrafią pracować z uczniami wielojęzycznymi?* Języki Obce w Szkole 2022, nr 4, s. 39-45.
44. Rybińska Anna, *Oswoić dwujęzyczność.* Edukacja Wczesnoszkolna 2022/2023, nr 2, s. 33-42.
45. Rymarczyk Krystyna, *Dwujęzyczność - perspektywa neurobiologiczna.* Forum Logopedy 2021, lipiec/sierpień (nr 44), s. 24-29.
46. Sadowska-Gronert Magdalena, *Wokół dyskusji na temat dwujęzyczności.* Języki Obce w Szkole 2009, nr 4, s. 10-17.
47. Sękowska Elżbieta, *Badanie wyrażania emocji u osób bilingwalnych.* Języki Obce w Szkole 2021, nr 2, s. 19-23.
48. Spalek Karolina, *Niedokształcenie mowy o typie afazji u dziecka dwujęzycznego.* Forum Logopedy 2021, lipiec/sierpień (nr 44), s. 39-44.
49. Steur Agnieszka, *Polacy w Holandii - jak zachować równowagę między językiem miejscowym a ojczystym i czy jest to w ogóle możliwe?* Edukacja Wczesnoszkolna 2022/2023, nr 2, s. 67-76.
50. Szafrńska Karina, *Mówić czy migać?* Forum Logopedy 2021, lipiec/sierpień (nr 44), s. 51-57.
51. Szafrńska Karina, *Dwujęzyczność a rozwój mowy dziecka.* Forum Logopedy 2015, nr 8 (lipiec/sierpień), s. 4-9.
52. Szplit Agnieszka, *Dwujęzyczność w przedszkolu - kiedy korzyści przekraczają nakład pracy.* Edukacja Wczesnoszkolna 2022/2023, nr 2, s. 127-132.

53. Szurek Mateusz, *Problem określenia tożsamości narodowej i stosunku do języka na przykładzie czternastoletniego Australijczyka polskiego pochodzenia*. *Edukacja* 2021, nr 2, s. 25-37.
54. Świątek Artur, *Zjawisko dwujęzyczności, przechowywanie i odzyskiwanie słownictwa u osób dwujęzycznych*. *Języki Obce w Szkole* 2005, nr 4, s. 3-6.
55. Tomaszewska Magdalena, *Język obcy u najmłodszych - od immersji do dwujęzyczności : podstawowe pojęcia i wyzwania wczesnego nauczania języków obcych*. *Wychowanie na co Dzień* 2020, nr 1/2, s. 9-14.
56. Wilkosz Kamila, *Diagnoza logopedyczna dziecka dwujęzycznego*. *Forum Logopedy* 2020, nr 35, s. 16-20.

Oprac. Katarzyna Czarnocka-Pasztor